

22132954

**CLASSICAL GREEK
STANDARD LEVEL
PAPER 2**

Friday 3 May 2013 (morning)

1 hour 30 minutes

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Answer three questions from two genres only. Each question is worth *[15 marks]*.
- The maximum mark for this examination paper is *[45 marks]*.

Answer **three** questions from **two** genres **only**. These questions should be taken from the **two** genres you have studied.

Genre: Epic

Question 1. Homer *Odyssey* 9.256–271

ὦς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν αὐτόν τε πέλωρον.
 ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσι ἀμειβόμενος προσέειπον·
 “ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
 260 παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
 οἴκαδε ἰέμενοι, ἄλλην ὁδὸν ἄλλα κέλευθα
 ἤλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητίσασθαι.
 λαοὶ δ' Ἀτρεΐδew Ἀγαμέμνωνος εὐχόμεθ' εἶναι,
 τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστί·
 265 τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
 πολλοὺς. ἡμεῖς δ' αὖτε κιχανόμενοι τὰ σὰ γούνα
 ἰκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήϊον ἢ καὶ ἄλλως
 δοίης δωτήνην, ἣ τε ξείνων θέμις ἐστί.
 ἀλλ' αἰδεῖο, φέριστε, θεοῦς· ἰκέται δέ τοί εἰμεν,
 270 Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἰκετάων τε ξείνων τε,
 ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.”

- (a) Scan δεισάντων ... προσέειπον· (lines 257–258). [2 marks]
- (b) λαοὶ ... πολλοὺς (lines 263–266). For which achievements is Agamemnon praised in Odysseus's words? [4 marks]
- (c) Name the action described in lines 266–267 (ἡμεῖς ... ἰκόμεθ□). Which relevant aspects of its ritual are highlighted here? [3 marks]
- (d) What is a ξεινήϊον (line 267) and why is it so important that Odysseus mentions it here? [3 marks]
- (e) Give **three** details that refer to the role of Zeus in this text. [3 marks]

Genre: Epic**Question 2. Homer *Odyssey* 9.399–414**

400 αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυεν, οἷ ῥά μιν ἀμφίς
 ᾤκεον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας.
 οἱ δὲ βοῆς ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
 ἰστάμενοι δ' εἶροντο περὶ σπέος ὅτι ἐ κήδοι·
 “τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ᾧδ' ἐβόησας
 νύκτα δι' ἀμβροσίην καὶ ἀϋπνοὺς ἄμμε τίθησθα;
 405 ἦ μή τίς σευ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;
 ἦ μή τίς σ' αὐτὸν κτείνει δόλω ἢ βίηφιν;”
 τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερός Πολύφημος·
 “ὦ φίλοι, Οὐτίς με κτείνει δόλω οὐδὲ βίηφιν.”
 οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
 410 “εἰ μὲν δὴ μή τίς σε βιάζεται οἷον ἐόντα,
 νοῦσόν γ' οὐ πῶς ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι,
 ἀλλὰ σύ γ' εὐχέο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.”
 ὧς ἄρ' ἔφην ἀπιόντες, ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
 ὧς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.

- (a) Explain briefly why Polyphemus is crying in line 399. [2 marks]
- (b) Translate οἱ δὲ ... ὅτι ἐ κήδοι (lines 401–402). [3 marks]
- (c) Why do the other Cyclopes describe Polyphemus's tribulation as a disease (νοῦσον) in lines 410–411? [4 marks]
- (d) Explain what Odysseus is referring to in line 414. [3 marks]
- (e) Which typical stylistic feature does Homer use when describing people or things in this text? Name it, and give **two** examples from the text. [3 marks]

Genre: Historiography**Question 3. Herodotus 7.40**

ποιησάντων δὲ τούτων τοῦτο, μετὰ ταῦτα διεξήιε ὁ στρατός. ἡγέοντο δὲ πρῶτοι μὲν οἱ σκευοφόροι τε καὶ τὰ ὑποζύγια, μετὰ δὲ τούτους σύμμικτος στρατός παντοίων ἔθνῶν ἀναμίξ, οὐ διακεκριμένοι· τῇ δὲ ὑπερημίσεες ἦσαν, ἐνθαῦτα διελέλειπτο, καὶ οὐ συνέμισγον οὔτοι βασιλείϊ. προηγεῦντο μὲν δὴ ἵπποται χίλιοι, ἐκ Περσέων πάντων ἀπολελεγμένοι· μετὰ δὲ αἰχμοφόροι χίλιοι, καὶ οὔτοι ἐκ πάντων ἀπολελεγμένοι, τὰς λόγχας κάτω ἐς τὴν γῆν τρέψαντες· μετὰ δὲ ἱροὶ Νησαῖοι καλεόμενοι ἵπποι δέκα κεκοσμημένοι ὡς κάλλιστα. Νησαῖοι δὲ καλέονται ἵπποι ἐπὶ τοῦδε· ἔστι πεδῖον μέγα τῆς Μηδικῆς τῷ ὄνομά ἐστι Νήσαιον· τοὺς ὧν δὴ ἵππους τοὺς μεγάλους φέρει τὸ πεδῖον τοῦτο. ὄπισθε δὲ τούτων τῶν δέκα ἵππων ἄρμα Διὸς ἱρὸν ἐπετέτακτο, τὸ ἵπποι μὲν εἶλκον λευκοὶ ὀκτώ, ὄπισθε δὲ αὖ τῶν ἵππων εἶπετο πεζῆ ἡνίοχος ἐχόμενος τῶν χαλινῶν· οὐδεὶς γὰρ δὴ ἐπὶ τοῦτον τὸν θρόνον ἀνθρώπων ἐπιβαίνει. τούτου δὲ ὄπισθε αὐτὸς Ξέρξης ἐπ' ἄρματος ἵππων Νησαίων· παραβεβήκεε δὲ οἱ ἡνίοχος τῷ ὄνομα ἦν Πατιράμφης, Ὀτάνεω ἀνδρὸς Πέρσεω παῖς.

- (a) ἡγέοντο ... τὰ ὑποζύγια (lines 1–2). What piece of information can we gain from this detail? [2 marks]
- (b) Referring to lines 2–5 (μετὰ δὲ τούτους ... ἀπολελεγμένοι), give **four** details relevant to the ethnic composition of the Persian army and its special troops. [4 marks]
- (c) Give **three** characteristics, apart from their origin, attributed to the Nesaean horses in lines 6–9 (μετὰ δὲ ... πεδῖον τοῦτο). [3 marks]
- (d) Describe Zeus's chariot, as presented in lines 9–11 (ὄπισθε δὲ τούτων ... ἐπιβαίνει). [3 marks]
- (e) In what year(s), according to modern chronology, do the events described in this extract take place? Name **two** cities Xerxes will call on in his march from Sardes through Asia. [3 marks]

Genre: Historiography**Question 4. Herodotus 7.47–48**

47

Ξέρξης δὲ ἀμείβετο λέγων “Ἀρτάβανε, βιοτῆς μὲν νυν ἀνθρωπηῆς πέρι, εὐούσης τοιαύτης οἶην περ σὺ διαιεῖται εἶναι, παυσώμεθα, μηδὲ κακῶν μεμνώμεθα χρηστὰ ἔχοντες πρήγματα ἐν χερσὶ, φράσον δέ μοι τόδε· εἴ τοι ἢ ὄψις τοῦ ἐνυπνίου μὴ ἐναργῆς οὕτω ἐφάνη, εἶχες ἂν τὴν ἀρχαίην γνώμην, οὐκ ἔων με στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἢ μετέστης ἄν; φέρε τοῦτό μοι ἀτρεκέως εἰπέ.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων “ὦ βασιλεῦ, ὄψις μὲν ἢ ἐπιφανεῖσα τοῦ ὄνειρου ὡς βουλόμεθα ἀμφοτέρωι τελευτήσκει· ἐγὼ δ’ ἔτι καὶ ἐς τόδε δειμάτός εἰμι ὑπόπλευς οὐδ’ ἐντὸς ἐμεωυτοῦ, ἄλλα τε πολλὰ ἐπιλεγόμενος καὶ δὴ καὶ ὄρων τοι δύο τὰ μέγιστα πάντων ἐόντα πολεμιώτατα.”

10 Ξέρξης δὲ πρὸς ταῦτα ἀμείβετο τοῖσιδε. “δαιμόνιε ἀνδρῶν, κοῖα ταῦτα λέγεις εἶναι δύο μοι πολεμιώτατα; κότερά τοι ὁ πεζὸς μεμπτός κατὰ πλῆθος ἐστι, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα φαίνεται πολλαπλήσιον ἔσεσθαι τοῦ ἡμετέρου, ἢ τὸ ναυτικὸν τὸ ἡμέτερον λείψεσθαι τοῦ ἐκείνων, ἢ καὶ συναμφότερα ταῦτα; εἰ γάρ τοι ταύτη φαίνεται ἐνδεέστερα εἶναι τὰ ἡμέτερα πρήγματα, στρατοῦ ἂν ἄλλου τις τὴν ταχίστην ἄγερσιν ποιέοιτο.”

- (a) Explain the context of the episode. Where does it take place, what is Artabanus’s relationship to Xerxes, and what were the protagonists doing before the start of this dialogue? [4 marks]
- (b) μηδὲ κακῶν μεμνώμεθα (line 2). What do these words refer to? [3 marks]
- (c) What do the words χρηστὰ ἔχοντες πρήγματα ἐν χερσὶ (lines 2–3) refer to? [2 marks]
- (d) Translate ὦ βασιλεῦ ... ἐντὸς ἐμεωυτοῦ (lines 6–7). [3 marks]
- (e) Describe the **three** sources of danger Xerxes suggests Artabanus might be referring to in lines 9–12 (δαιμόνιε... ταῦτα). [3 marks]

Blank page

Genre: Tragedy**Question 5. Euripides *Hippolytus* 62–87****(Ἰππόλυτος καὶ θεράποντες)**

65 πότνια πότνια σεμνοτάτα,
 Ζηνὸς γένεθλον,
 χαῖρε, χαῖρέ μοι, ὦ κόρα
 Λατοῦς Ἄρτεμι καὶ Διός,
 καλλίστα πολὺ παρθένων,
 ἅ μέγαν κατ' οὐρανὸν
 ναίεις εὐπατέρειαν ἀ-
 λάν, Ζηνὸς πολύχρυσον οἶκον.
 70 χαῖρέ μοι, ὦ καλά. καλ-
 λίστα τῶν κατ' Ὀλυμπον
 παρθένων, Ἄρτεμι.

(Ἰππόλυτος)

σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου
 λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω,
 75 ἔνθ' οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ φέρβειν βοτὰ
 οὔτ' ἤλθέ πω σίδηρος, ἀλλ' ἀκήρατον
 μέλισσα λειμῶν' ἠρινὴ διέρχεται,
 Αἰδῶς δὲ ποταμίαισι κηπεύει δρόσοις,
 ὅσοις διδακτὸν μηδὲν ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
 80 τὸ σωφρονεῖν εἴληχεν ἐς τὰ πάντ' αἰί,
 τούτοις δρέπεσθαι, τοῖς κακοῖσι δ' οὐ θέμις.
 ἀλλ', ὦ φίλη δέσποινα, χρυσέας κόμης
 ἀνάδημα δέξαι χειρὸς εὐσεβοῦς ἄπο.
 μόνω γὰρ ἔστι τοῦτ' ἐμοὶ γέρας βροτῶν·
 85 σοὶ καὶ ξύνειμι καὶ λόγοις ἀμείβομαι,
 κλύων μὲν αὐδῆς, ὄμμα δ' οὐχ ὄρων τὸ σόν.
 τέλος δὲ κάμψαιμ' ὥσπερ ἠρξάμην βίου.

- (a) Give **three** nouns, both in Greek and in English translation, with which Artemis is addressed in lines 62–74. [3 marks]
- (b) In which ways does the garland offered by Hippolytus to Artemis hint at her virginity (lines 73–81)? Please refer to the text in your answer. [4 marks]
- (c) Translate ἀλλ', ὦ φίλη ... βροτῶν (lines 82–84). [3 marks]
- (d) Scan μόνω γὰρ ... ἀμείβομαι (lines 84–85). [2 marks]
- (e) In which ways is Hippolytus's relationship with Artemis exceptional? Refer to lines 85–87 (σοὶ...βίου). [3 marks]

Genre: Tragedy**Question 6. Euripides *Hippolytus* 337–355****(Φαίδρα)**

ὦ τλήμον, οἶον, μήτερο, ἠράσθης ἔρον.

(Τροφός)

ὄν ἔσχε ταύρου, τέκνον, ἢ τί φῆς τόδε;

(Φαίδρα)

σύ τ', ὦ τάλαιν' ὄμαιμε, Διονύσου δάμαρ.

(Τροφός)

340 τέκνον, τί πάσχεις; συγγόνους κακορροθεῖς;

(Φαίδρα)

τρίτη δ' ἐγὼ δύστηνος ὡς ἀπόλλυμαι.

(Τροφός)

ἐκ τοι πέπληγμαί ποῖ προβήσεται λόγος;

(Φαίδρα)

ἐκεῖθεν ἡμεῖς, οὐ νεωστί, δυστυχεῖς.

(Τροφός)

οὐδέν τι μᾶλλον οἶδ' ἂ βούλομαι κλύειν.

(Φαίδρα)

φεῦ·

345 πῶς ἂν σύ μοι λέξειας ἀμὲ χρὴ λέγειν;

(Τροφός)

οὐ μάντις εἰμὶ τάφανῆ γνῶναι σαφῶς.

(Φαίδρα)

τί τοῦθ' ὁ δὴ λέγουσιν ἀνθρώπους ἐρᾶν;

(Τροφός)

ἤδιστον, ὦ παῖ, ταῦτόν ἀλγεινόν θ' ἅμα.

(Φαίδρα)

ἡμεῖς ἂν εἴμεν θατέρω κεχρημένοι.

(Τροφός)

350 τί φῆς; ἐρᾶς, ὦ τέκνον; ἀνθρώπων τίνοσ;

(Φαίδρα)

ὅστις ποθ' οὕτως ἐσθ', ὁ τῆς Ἀμαζόνος...

(Τροφός)

Ἴππόλυτον αὐδᾶς;

(Φαίδρα)

σοῦ τάδ', οὐκ ἐμοῦ κλύεις.

(Τροφός)

οἴμοι, τί λέξεις, τέκνον; ὡς μ' ἀπώλεσας.

γυναῖκες, οὐκ ἀνασχέτ', οὐκ ἀνέξομαι

355 ζῶσ'· ἐχθρὸν ἦμαρ, ἐχθρὸν εἰσορῶ φάος.

- (a) μητέρο (line 337) ὄμοιμε (line 339). Who is Phaedra referring to and why are they “unhappy” and “poor”? *[4 marks]*
- (b) Scan τέκνον ... ἀπόλλυμαι (lines 340–341). *[2 marks]*
- (c) To what extent does Phaedra agree with the nurse’s definition of love in line 348? *[2 marks]*
- (d) Translate τί φής ... κλύεις (lines 350–352). *[3 marks]*
- (e) Outline the **four** different stages through which Phaedra unveils her love to the nurse in the text. *[4 marks]*

Genre: Comedy

Question 7. Aristophanes *Clouds* 35–55

(Φειδιππίδης)
 35 ἔτεόν, ὦ πάτερ
 τί δυσκολαίνεις καὶ στρέφει τὴν νύχθ' ὄλην;
 (Στρεψιάδης)
 δάκνει μὲ δῆμαρχός τις ἐκ τῶν στρωμάτων.
 (Φειδιππίδης)
 ἔασον, ὦ δαιμόνιε, καταδαρθεῖν τί με.
 (Στρεψιάδης)
 σὺ δ' οὖν κάθειυδε· τὰ δὲ χρέα ταῦτ' ἴσθ' ὅτι
 40 ἐς τὴν κεφαλὴν ἅπαντα τὴν σὴν τρέψεται. φεῦ.
 εἴθ' ὠφελ' ἢ προμνήστρι' ἀπολέσθαι κακῶς,
 ἥτις με γῆμ' ἐπῆρε τὴν σὴν μητέρα·
 ἐμοὶ γὰρ ἦν ἄγροικος ἡδιστος βίος
 εὐρωτιῶν, ἀκόρητος, εἰκῆ κείμενος,
 45 βρύων μελίτταις καὶ προβάτοις καὶ στεμφύλοις.
 ἔπειτ' ἔγνημα Μεγακλέους τοῦ Μεγακλέους
 ἀδελφιδῆν ἄγροικος ὦν ἐξ ἄστεως,
 σεμνήν, τρυφῶσαν, ἐγκεκοισυρωμένην.
 ταύτην ὅτ' ἐγάμουν, συγκατεκλινόμην ἐγὼ
 50 ὄζων τρυγός, τρασιᾶς, ἐρίων, περιουσίας,
 ἢ δ' αὖ μύρου, κρόκου, καταγλωττισμάτων,
 δαπάνης, λαφυγμοῦ, Κωλιάδος, Γενετυλλίδος.
 οὐ μὴν ἐρῶ γ' ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ' ἐσπάθα.
 ἐγὼ δ' ἂν αὐτῇ θοιμάτιον δεικνὺς τοδὶ
 55 πρόφασιν ἔφασκον “ὦ γύναι λίαν σπαθαῶς”.

- (a) At the very beginning of the text, why cannot Strepsiades sleep? [3 marks]
- (b) Translate σὺ δ' ... φεῦ (lines 39–40). [3 marks]
- (c) Give **three** characteristics of the ideal life according to Strepsiades (lines 43–45). [3 marks]
- (d) Identify **four** aspects that mark the difference between Strepsiades and his wife, as depicted in lines 46–52. [4 marks]
- (e) What do we learn about Megacles' niece from words such as ἐγκεκοισυρωμένην (line 48), Κωλιάδος (line 52) and Γενετυλλίδος (line 52)? [2 marks]

Genre: Comedy

Question 8. Aristophanes *Clouds* 1067–1086

(Δίκαιος Λόγος)

καὶ τὴν Θέτιν γ' ἔγημε διὰ τὸ σωφρονεῖν ὁ Πηλεύς.

(Ἄδικος Λόγος)

κᾶτ' ἀπολιπούσά γ' αὐτὸν ὥχετ'· οὐ γὰρ ἦν ὑβριστῆς

οὐδ' ἠδὺς ἐν τοῖς στρώμασιν τὴν νύκτα παννουχίζειν·

1070 γυνὴ δὲ σιναμωρουμένη χαίρει· σὺ δ' εἶ Κρόνιππος.

σκέψαι γὰρ, ὦ μειράκιον, ἐν τῷ σωφρονεῖν ἅπαντα

ἄνεστιν, ἠδονῶν θ' ὅσων μέλλεις ἀποστερεῖσθαι,

παίδων, γυναικῶν, κοττάβων, ὄψων, πότων, κιχλισμῶν.

καίτοι τί σοι ζῆν ἄξιον, τούτων ἐὰν στερηθῆς;

1075 εἶεν. πάρειμ' ἐντεῦθεν ἐς τὰς τῆς φύσεως ἀνάγκας.

ἡμαρτες, ἠράσθης, ἐμοίχευσάς τι, κᾶτ' ἐλήφθης·

ἀπόλωλας· ἀδύνατος γὰρ εἶ λέγειν. ἐμοὶ δ' ὀμιλῶν

χρῶ τῇ φύσει, σκίρτα, γέλα, νόμιζε μηδὲν αἰσχρόν.

μοιχὸς γὰρ ἦν τύχης ἀλούς, τάδ' ἀντερεῖς πρὸς αὐτόν,

1080 ὡς οὐδὲν ἠδίκηκας· εἶτ' ἐς τὸν Δί' ἐπανενεγκεῖν,

κᾶκεῖνος ὡς ἦπτων ἔρωτός ἐστι καὶ γυναικῶν·

καίτοι σὺ θνητὸς ὦν θεοῦ πῶς μεῖζον ἂν δύναιο;

(Δίκαιος Λόγος)

τί δ' ἦν ῥαφανιδωθῆ πιθόμενός σοι τέφρα τε τιλθῆ,

ἔξει τινὰ γνώμην λέγειν τὸ μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι;

(Ἄδικος Λόγος)

1085 ἦν δ' εὐρύπρωκτος ἦ, τί πείσεται κακόν;

(Δίκαιος Λόγος)

τί μὲν οὖν ἂν ἔτι μεῖζον πάθοι τούτου ποτέ;

- (a) Illustrate the **two** different accounts of the marriage of Peleus and Thetis given by the Just and the Unjust Argument in lines 1067–1069. [4 marks]
- (b) What examples does the Unjust Argument give of “the pleasures of life” (lines 1072–1073)? [3 marks]
- (c) What examples does the Unjust Argument give of “the necessities of our nature” (lines 1075–1076)? [3 marks]
- (d) Translate κᾶκεῖνος ... δύναιο (lines 1081–1082). [3 marks]
- (e) In lines 1085–1086 what is, in the Just Argument’s eyes, the greatest punishment for being a blackguard/scoundrel (εὐρύπρωκτος)? [2 marks]

Genre: Philosophy**Question 9. Plato *Apology* 18a–d**

5 πρῶτον μὲν οὖν δίκαιός εἰμι ἀπολογήσασθαι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τὰ πρῶτά μου ψευδῆ κατηγορημένα καὶ τοὺς πρῶτους κατηγοροὺς, ἔπειτα δὲ πρὸς τὰ ὑστερον καὶ τοὺς ὑστέρους. ἐμοῦ γὰρ πολλοὶ κατήγοροι γεγόνασι πρὸς ὑμᾶς καὶ πάλαι πολλὰ ἤδη ἔτη καὶ οὐδὲν ἀληθὲς λέγοντες, οὐς ἐγὼ μᾶλλον φοβοῦμαι ἢ τοὺς ἀμφὶ Ἄνυτον,

10 καίπερ ὄντας καὶ τούτους δεινούς· ἀλλ' ἐκεῖνοι δεινότεροι, ὧ ἄνδρες, οἱ ὑμῶν τοὺς πολλοὺς ἐκ παίδων παραλαμβάνοντες ἔπειθόν τε καὶ κατηγοροῦν ἐμοῦ μᾶλλον οὐδὲν ἀληθές, ὡς ἔστιν τις Σωκράτης σοφὸς ἀνὴρ, τὰ τε μετέωρα φροντιστὴς καὶ τὰ ὑπὸ γῆς πάντα ἀνεζητηκῶς καὶ τὸν ἦττω λόγον κρείττω ποιῶν. οὗτοι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οἱ ταύτην τὴν φήμην κατασκεδάσαντες, οἱ δεινοὶ εἰσὶν μου κατήγοροι· οἱ

15 γὰρ ἀκούοντες ἠγοῦνται τοὺς ταῦτα ζητοῦντας οὐδὲ θεοὺς νομίζειν. ἔπειτὰ εἰσὶν οὗτοι οἱ κατήγοροι πολλοὶ καὶ πολὺν χρόνον ἤδη κατηγορηκότες, ἔτι δὲ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ λέγοντες πρὸς ὑμᾶς ἐν ἧ ἂν μάλιστα ἐπιστεύσατε, παῖδες ὄντες ἔνιοι ὑμῶν καὶ μειράκια, ἀτεχνῶς ἐρήμην κατηγοροῦντες ἀπολογουμένου οὐδενός. ὁ δὲ πάντων ἀλογώτατον, ὅτι οὐδὲ τὰ ὀνόματα οἷόν τε αὐτῶν εἰδέναι καὶ εἰπεῖν, πλὴν εἴ

15 τις κωμωδοποιὸς τυγχάνει ὦν.

- (a) πρῶτον μὲν οὖν ... τοὺς ὑστέρους (lines 1–3). Explain the context of the action. Whom is Socrates addressing and why? [3 marks]
- (b) Translate ἐμοῦ γὰρ ... δεινούς (lines 3–5). [3 marks]
- (c) ἀλλ' ἐκεῖνοι δεινότεροι (line 5). Why are the unnamed accusers of Socrates more dangerous than Anytus and those around him? [4 marks]
- (d) In what sort of activities is Socrates involved, according to his unnamed accusers? Refer to lines 7–8 (τὰ τε ... ποιῶν). [3 marks]
- (e) πλὴν εἴ τις κωμωδοποιὸς τυγχάνει ὦν (lines 14–15). To whom do these words refer, and to which of his works specifically? [2 marks]

Genre: Philosophy**Question 10. Plato *Apology* 40c–41a**

δυοῖν γὰρ θάτερόν ἐστιν τὸ τεθνάναι· ἢ γὰρ οἷον μηδὲν εἶναι μηδὲ αἴσθησιν
 μηδεμίαν μηδενὸς ἔχειν τὸν τεθνεῶτα, ἢ κατὰ τὰ λεγόμενα μεταβολή τις τυγχάνει
 οὔσα καὶ μετοίκησις τῇ ψυχῇ τοῦ τόπου τοῦ ἐνθένδε εἰς ἄλλον τόπον. καὶ εἴτε δὴ
 μηδεμία αἴσθησις ἐστὶν ἀλλ' οἷον ὕπνος ἐπειδὴν τις καθεύδων μηδ' ὄναρ μηδὲν
 5 ὄρα, θαυμάσιον κέρδος ἂν εἴη ὁ θάνατος – ἐγὼ γὰρ ἂν οἶμαι, εἴ τινα ἐκλεξάμενον
 δέοι ταύτην τὴν νύκτα ἐν ἣ οὔτω κατέδαρθεν ὥστε μηδὲ ὄναρ ἰδεῖν, καὶ τὰς ἄλλας
 νύκτας τε καὶ ἡμέρας τὰς τοῦ βίου τοῦ ἑαυτοῦ ἀντιπαραθέντα ταύτη τῇ νυκτὶ δέοι
 σκεψάμενον εἰπεῖν πόσας ἄμεινον καὶ ἥδιον ἡμέρας καὶ νύκτας ταύτης τῆς νυκτὸς
 βεβίωκεν ἐν τῷ ἑαυτοῦ βίῳ, οἶμαι ἂν μὴ ὅτι ἰδιώτην τινά, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα
 10 εὐαριθμήτους ἂν εὐρεῖν αὐτὸν ταύτας πρὸς τὰς ἄλλας ἡμέρας καὶ νύκτας – εἰ οὖν
 τοιοῦτον ὁ θάνατός ἐστιν, κέρδος ἐγώ γε λέγω· καὶ γὰρ οὐδὲν πλείων ὁ πᾶς χρόνος
 φαίνεται οὔτω δὴ εἶναι ἢ μία νύξ. εἰ δ' αὖ οἷον ἀποδημησαί ἐστιν ὁ θάνατος ἐνθένδε
 εἰς ἄλλον τόπον, καὶ ἀληθῆ ἐστὶν τὰ λεγόμενα, ὡς ἄρα ἐκεῖ εἰσι πάντες οἱ τεθνεῶτες,
 τί μείζον ἀγαθὸν τούτου εἴη ἂν, ὃ ἄνδρες δικασταί; εἰ γὰρ τις ἀφικόμενος εἰς Ἄϊδου,
 15 ἀπαλλαγείς τουτωνὶ τῶν φασκόντων δικαστῶν εἶναι, εὐρήσει τοὺς ὡς ἀληθῶς
 δικαστάς, οἵπερ καὶ λέγονται ἐκεῖ δικάζειν, Μίνως τε καὶ Ῥαδάμανθους καὶ Αἰακὸς
 καὶ Τριπτόλεμος καὶ ἄλλοι ὅσοι τῶν ἡμιθέων δίκαιοι ἐγένοντο ἐν τῷ ἑαυτῶν βίῳ, ἄρα
 φαύλη ἂν εἴη ἡ ἀποδημία;

- (a) Translate καὶ εἴτε δὴ ... εἴη ὁ θάνατος (lines 3–5). [3 marks]
- (b) According to lines 9–10 (οἶμαι ἂν ... ἡμέρας καὶ νύκτας) who would find a dreamless and unconscious night preferable to all the others in their life? [2 marks]
- (c) Explain the sentence καὶ γὰρ οὐδὲν πλείων ὁ πᾶς χρόνος φαίνεται οὔτω δὴ εἶναι ἢ μία νύξ (lines 11–12). [4 marks]
- (d) Why should death, intended as migration, be a “great blessing” (τί μείζον ἀγαθὸν τούτου εἴη ἂν, line 14) in Socrates’s view? [3 marks]
- (e) ὃ ἄνδρες δικασταί (line 14). Explain in detail who the persons addressed by Socrates are. At what point during the process does the action take place, and what is happening while they are discussing? [3 marks]